

Program: Deutsch mit Freude. Program nauczania języka niemieckiego w szkole ponadpodstawowej, zakres podstawowy

Autor: Waldemar Grzebień

Temat: Co dla ciebie jest małą ojczyzną? Was bedeutet Heimat für dich?

I. DOSTOSOWANIE ZADAŃ DO MOŻLIWOŚCI UCZNIA:

1. Zadanie: *Uczniowie dyskutują o znaczeniu słowa „Heimat”.*

WSKAZANIA:

- Uczniowi z dysfunkcją wzroku zapewnić miejsce w klasie z właściwym oświetleniem i widocznością podczas pracy z materiałem dydaktycznym tworzonym na tablicy.
- Należy dostosować tempo pracy do możliwości ucznia ze SPE poprzez: wydłużenie czasu odpowiedzi ustnej, uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi, umożliwienie uzupełnienia wypowiedzi ustnej zapisem, tworzenie spokojnej atmosfery w trakcie wypowiedzi ustnych.

2. Zadanie: *Uczniowie podchodzą do tablicy – tworzą na niej mapę myśli.*

WSKAZANIA:

- Należy dostosować tempo pracy do możliwości ucznia z dysfunkcją manualną, np. poprzez wydłużenie czasu realizacji zadania. Przy doborze sposobu realizacji treści programowych trzeba uwzględnić ograniczenia wynikające z dysfunkcji ruchowych ucznia, obniżonego tempa pracy i dużej męczliwości.
- Z uwagi na wolne tempo pracy ucznia ze SPE należy wydłużyć limit czasu przeznaczanego na wykonanie zadań.

3. Zadanie: *Uczniowie tworzą notatki na podstawie materiału filmowego.*

WSKAZANIA:

- Uczniowi z dysfunkcją wzroku zapewnić miejsce w klasie z właściwym oświetleniem i widocznością podczas pracy z materiałem filmowym.
- Uczniowi z dysfunkcją słuchu zapewnić warunki umożliwiające właściwy odbiór treści audio. Nauczyciel powinien ocenić, czy cel zadania jest rozumiany przez ucznia z dysfunkcją słuchu, a w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie zawarte w ćwiczeniu.

II. DOSTOSOWANIE SPOSOBU REALIZACJI ZADAŃ:

4. Realizacja zadania: *Uczniowie pracują w grupach, tworząc „ranking trójkątny”.*

WSKAZANIA:

- Przy podziale zespołu klasowego na pary/grupy/zespoły trzeba uwzględnić czynniki warunkujące właściwy dobór pary/grupy/zespołu – umożliwiające uczestnictwo uczniów ze zróżnicowanym potencjałem intelektualnym i społecznym w celu wykonania zadania. Należy także zadbać o właściwą atmosferę pracy w parach/grupach/zespołach – atmosferę wsparcia sprzyjającą pokonywaniu nieśmiałości i wspólnemu dochodzeniu do wiedzy.
- Proponowana forma pracy szczególnie sprzyja aktywizacji ucznia niedostosowanego społecznie lub zagrożonego niedostosowaniem społecznym.
- Ucznia zdolnego można zaangażować do pomocy koleżeńskiej poprzez udział w *peer learningu* lub zaktywizować, powierzając mu rolę lidera zespołu.

III. DOSTOSOWANIE SPOSOBU MOTYWOWANIA I OCENIANIA:

WSKAZANIA:

- Podczas dyskusji klasowej oraz działań w grupie motywować uczniów ze SPE do aktywności, stosując metody problemowe rozwijające umiejętność krytycznego myślenia, zachęcać do kontaktów i współdziałania w przydzielonym zespole.
- W sposobie oceniania uwzględnić fakt, że ocena pełni funkcję motywującą do pracy i wysiłku związanego z poznawaniem nowych wiadomości i umiejętności, zachęca do podejmowania nowych wyzwań.
- Przy ocenie ucznia ze SPE ważne jest, aby zapewnić przestrzeń na popełnianie błędów oraz zarezerwować czas w trakcie lekcji na omówienie i skorygowanie błędów, a także uwzględnić wysiłek włożony przez ucznia, a nie wyłącznie efekty pracy.

IV. DOSTOSOWANIE SPOSOBU KOMUNIKACJI:

WSKAZANIA:

- Nauczyciel powinien ocenić, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia z dysfunkcją słuchu, a w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie.
- W praktyce zasadne jest formułowanie jasnych i krótkich poleceń, wypowiedzi i pytań o prostej konstrukcji.
- Zalecane jest udzielanie dodatkowych wyjaśnień oraz naprowadzanie pomocniczymi komunikatami, a także kilkukrotne powtarzanie pytań lub instrukcji.

- Wykorzystywanie alternatywnych sposobów komunikacji z uczniami z zaburzeniami ekspresji językowej.